

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad, az Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 8-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következőnél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyitlér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában).

Telefon-szám: 151.

Különböző fegyverek.

Arad, július 26.

(—s) Az egyházpolitikai törvények megvalósítása, ügyében ismét nevezetes lépés történt az anyakönyvi felügyelők kinevezésével. És pedig ez állások betöltése megingott abban az irányban történt, amely a Bánffy kormányának elejétől kezdve irányító vezérelve volt, az t. i. hogy a törvényeket késedelmezés nélkül erélyes határozottsággal végrehajtja, de egyúttal figyelemmel és kímélettel van a vallási érzékenység iránt.

Ezek a kinevezések kétségtelen újabb bizonyítékai annak, hogy a Bánffy kormány az egyházpolitikai törvények végrehajtását a békitéssel akarja egybekötni. Az új anyakönyvi felügyelők egytől egyig az adminisztrációnak, a közeletnek érdemes alakjai, az illető vidékek társadalmának tekintélyes, előkelő, komoly tagjai, olyan férfiak, akikben minden garancia meg van arra nézve, hogy az állami anyakönyvek új intézménye kellő tekintéllyel érvényesítse az állameszme erejét, hogy az egyúttal mihamarabb népszerűvé váljon s hogy mindeme processus simán menjen végbe, anélkül, hogy a katolikus egyház legcsekélyebb panaszra okot találhasson.

Ebbeli intenciójának külsőben a kormány avval még feltűnőbb jelét adta, hogy az anyakönyvvezetőket a végrehajtási rendeletben arra utasítja, hogy a házasság feleket egyházi köteleimre figyelmeztessék. Valóban ez a legmesszebb menő kíméletnek és tapintatnak a dokumentá-

lása, amint a kormány éppen nem köteles és pedig annál is kevésbé, mert viceversa a klerikális ellenpárt nemcsak hasonló magatartást nem tanúsít, hanem ellenkezőleg a legtulzóbb türelmetlenséggel ágít a szabadelvű egyházpolitikai reformok ellen. Így legújabbban a Magyar Állam nevével bitorló klerikális közlöny azt a képtelenséget gondolta ki, hogy a katolikus lelkészek az eddigi anyakönyvekben nem szolgáltatathatnak ki kivonatokat a házasságra lépni szándékozó feleknek, mert ez által közreműködnek a polgári házasság létrehozatala körül.

Ez az állítás valóságos bolond gomba számba megy. Kétségtelen ugyanis, hogy a lelkészekre nézve teljesen közömbös, hogy az anyakönyvi kivonatot tőlük milyen célra kérik, és nem is szokták az anyakönyvi kivonaton kitüntetni, hogy az mi célból adatott.

A házasságra lépni készülő felek tehát egyszerűen megtagadják a feleletet, ha valamely lelkész netalán kíváncsiságból megkérdezné, hogy az anyakönyvi kivonat mi célra kell.

Es még ha akadna is lelkész, aki a Magyar Állam által kigondolt abszurdokból megtagadná a keresztelő levél kiadását, ez teljesen illuzórius komédia, mert anyakönyveknek hiteles másodlatát a törvényhatósági levéltárakban megvannak ahonnan azok lelkészi engedély nélkül is megszerezhetők. De hogy a lelkészek nem fogják az anyakönyvi kivonatok kiadását megtagadni, amiből anyagi hasznuk van, az iránt semmi kétséget sem táplálunk, azon általános érvényű közmondásnál

fogva, hogy minden szentnek maga felé hajlik a keze. Bármennyire is igyekszik a tulzó klerikális lap a lelkészeket ily irányban terrorizálni, evvel sikert elérni nem fog, ettől tehát tartanunk nem kell. Ezt csak azért regisztráltuk, mert jellemző körülmény arra nézve, hogy míg a szabadelvű kormány a kímélet és tapintat eszközeivel dolgozik, addig a klerikális párt fegyvereit éppen nem válogatja meg.

A két fél fegyvereinek különböző volta kétségkívül egyúttal megbízható kulcsa az intenciók jellegének.

BELFÖLD.

— A vallásháború Magyarországon. Ez a című egy röpiratnak, mely az egyházpolitikai csatározásoknak befejeztével még egyszer sorfűzet ad a liberálisoknak. Szerencsére vaktöltéssel is. Többnyire a „M. A.” vezércikkjei és jelszavai találhatók benne. A „keresztény üldözés Magyarországon”, ezzel kezd, „reviziót kérünk”, ezzel folytatja s a „választói jog elkonfiskálásával” végzi. Tendenciózus, igazságtalan és rég elcsúszott frásis minden sora, mellesleg sok szabadságot is enged magának az egyházpolitika történetében. Roppant bombasztikusan arra konkludál, hogy ha a decemberi törvényeket nem fogják módosítani, akkor azok el fognak törölni. S ezt komoly hangon mondja. Ez az egyetlen mulattató és egész röpiratban.

Bulgáriai dolgok.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti levele. —

Budapest, július 26.

Jól értesült réséről közlik, hogy gróf Gouchoffsky Agenor közös külügyminiszter, a filippopoliszi osztrák-magyar konzul megsértése és tetteleges bántalmazása mi-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Pista sikerei.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —
Írta: Verner László.

Nem régen a kengyelesi takarékpénztár kátyuba ragadt. A megszeppent igazgatók pártatlan szakértőket kértek föl a mérleg összeállítására és meghívtak engem is. Tíz év után ott találkoztam Verem Pistával, a kivel nyolc év óta együtt szívtuk az iskola porát. Ő is szakértő volt és nekem rendkívül föltűnt, a hogy állt. Lázasan gruppiroztam a szakértelmet és mikor Merkur két pedáns híve megcsinálta a mérleget, Pistát biztunk meg közösen, hogy az igazgatósági gyűlésen az eredményrel beszámoljon.

Ahogy Pista a számokkal dobálódzott, kénytelen voltam arra a felvilágosításra jutni, hogy forgandó a világon minden, még az ismeret is. Az iskolában egész könnyedén bántam el a logaritmusokkal és a harmadfokú egyenletekkel és olyan képleteket vezettem le, hogy Laplace bámulta a másvilágról: és itt a kettős könyvvitel bosszorkány-könyvháján labirintusban éreztem megamat, Ariadne fonala nélkül. Ime! még Verem Pista is megszégyenült. Igen! igen! Most már jól emlékszem!

Egy izben ablakuk alatt mentem el. Nem voltam bejáratos a házukhoz, valósággal meg-

reztem, mikor inkább parancsoló, mint kérő hangon szólt valaki az ablakból:

Jöjjön csak be hozzánk.

Fölpillantottam. Ilyeneknek képzeltem a cherubokat, azzal a kivétellel, hogy ennek az asszonynak nem volt lángpallos a kezében, csak szeméi, melyek égtek, mint a gyémánt. Űde arczán az ártatlanság ígézett meg engem is, az ilyen dolgokban akkor még tácekköt. Mert vannak asszonyok, a kiknek haját befogja az ezüst, de arczukról nem megy le a szűzi ártatlanság, a mi a férfiakat rendszerint bódulatba ejti. Tizenhét év rajongásával szeládtam föl a szép asszonyhoz és a folyosó bejáratánál egy méltóságos alak állt. A Cherubin. Verem Pistát fogta kézen, az iskola-társamat.

— Jöjjön édes barátom, — szólt ezüst csöngésű hangon, — én vagyok annak a rossz fiúnak a mamája (és pacsolta Pista arczát.) Gyerek ésszel azt gondoltam el: milyen jó lenne, ha az én arcom így pacsolná! A czi-ozáknak esik ilyen jól, ha a fiatal lányok kacsói czirogatják.

Szép, méltóságos alak volt a Pista mamája. Nem filigrán és nádszáltermetű, milyentről a novellairók ábrándoznak, kissé telt; de nem aránytalan. Rózsaszín pongyolában volt és a széles-ujú csipkék mögül vakító fehér karja kandikált ki. Phidias vésője, ha tudna ilyen formásat faragni! Komikus lehettem a szent csodálattól, mert a delnő nagyot kacza-

gott. (Korall gyöngyök csattantak ki, mikor szétvált piczi, vérpiros ajka.)

— Nézze csak Náci, ugy-e magát Náci-nak hívják, — szólt hozzám, — a fiam nem tudja megoldani számtani föladatát; segítsen neki. Hallom, maga nagy matematikus. Ez nagyon szép dolog! Derék.

Aldottam a végzetet, hogy Newton fluxio-számításához konyítottam, mert így a szép asszony vállaimra hajolt és éreztem meleg leheletét, meleg, formás keze a vállamat érte és én szerettem volna, ha a mathezi tanára tisztele fluxio számítását mutat, hogy oktathassam a buksi Pistát és a közelemben tudjam a Pista mamáját, a legesebb asszonyt.

Ebből a körülményből azonban az lett, hogy kedvenem tárgyamnak, a matheziának hátat fordítottam és költeményeket írtam, mióta a nyakamat meglehelte a szép asszony. Emlékszem, hogy arczának gödrücskeit 12 strófáról, tiszta alexandrinusokban énekeltem meg. Egy egész oszklusa volt már szerelmi lírámnak. Tudtam, hogy Himfy-szerelmeit nem homályosíthatom el, de nekem mégis fűzfapoetáskodásomnak süldő napjai aranjuéztek voltak.

Hanem hát, fájdalom! — ettől Pista nem lett udósabb. A hogy Newton gravitáció-mechanikájához nem tudott, gyomrából megvetette az egyéb tudományokat is, így a pallérozatlan száju, zordon tanárunk ajkán is többször elhangzott az ige:

— Még hat ökor sem húzza ki magát, Pista.

att, a kit Stambulow temetésén sértettek meg, a legerélyesebb diplomáciai akciózt megindította, hogy a bolgár kormánytól a bolgár állami közegek büntetését érdemlő kötelesség mulasztásának megfelelő fényes elégtételt kapjon. A monarchia diplomáciai képviselője Burián ezért legközelebb Szófiába érkezik. Gróf Goluhovsky diplomáciai akcióját a német, orosz francia, angol és olasz kormányok a legerélyesebben támogatják, úgy a többi államok is, melyek diplomáciai képviselőt tartanak Szófiában.

E mellett különösen hangsúlyozzák, hogy eltekintve Bulgária politikai tehetetlenségétől, a szófiái és macedoniai események az európai békére, amely jelenleg biztosabb, mint eselőtt bármikor, egyáltalán nem gyakorolhatnak befolyást.

Berlini udvari körökből jelentik, hogy az angol királyi családnak Ferdinánd fejedelemmel rokonságban levő tagjai, különösen a cambridge-i herceg, valamint a koburgi hercegi családnak idősebb tagjai is a legsürgősebben ajánlották Ferdinánd fejedelemnek, hogy a mint egy kissé nagyobb lesz a nyugalom Bulgáriában, mondjon le fia, Boris herceg javára a trónról. Ez ügyben a döntést eddig megakadályozta a fejedelem anyja Klemtina koburgi hercegnő, a ki a legnagyobb határozottsággal nyilatkozott fia lemondása ellen, mert ebből a koburgi dinasztia tekintélyének örök kárára, bár tévesen, az erkölcsi bűnrészesség beismérését lehetne következtetni, a melylyel Ferdinánd fejedelemet nemcsak a közvélemény, hanem az európai diplomácia is vádolja az utolsó eseményekért, melyek színhelye Bulgária volt.

Az angol királyi család tagjaihoz Pétervárról érkezett táviratok szerint III. Sándor cár a legélesebb elítélés kifejezéseivel nyilatkozott Ferdinánd fejedelem féltékés inkorrekt magaviselete felől. Ugyanez a hátrányos és Ferdinánd személyére a legnagyobb mértékben kedvezőtlen megítélés foglaltatik ama jelentésben, melyet gróf Kapnist, az orosz külügyminisztérium ázsiai osztályának feje, közvetlen Sándor cárnak nyújtott át. Ez a kedvezőtlen helyzet még rosszabb lett Ferdinánd fejedelemre nézve a személyes előadás folytán, melyet herceg Lobanow Rostowsky külügyminiszter terjesztett a cár elé Stambulow halála és az utolsó bolgár események tárgyában.

Sándor cár különösen azért fejezte ki felháborodását és szinte megbélyegző ítéletét a bolgár kormány felett, mert az sem a képességet, sem a szükséges energiát nem tanúsította, hogy a hatalmak és külállamok Szófiában székelő diplomáciai képviselőit a bolgár művelt csöcselék által elkövetett hallatlan tettleges bántalmazások és inzultálások ellen megvédje.

A pétervári angol nagykövetségnek a külügyi hivatalba érkezett távirati jelentései megerősítik ezt, a fejedelemre nézve veszedelmes helyzetet. Lobanow herceg és Kapnist gróf ámitó spekulációnak tartja Stoilov állítólagos ruszofilizmusát, melylyel azonban a tapasztalt orosz diplomáciát a bolgár államférfiak nem fogják elámitani. Berlinnel váltott táviratok folytán és herceg Radolin pétervári nagykövet által adott fevilágosítások alapján Lobanov pontosan értesülve van arról, hogy Vilmos császár és báró Marschall v. Biberstein német külügyi államtitkár tökéletesen egyetért a cárnak a bolgár fejedelemre és kormányára kedvezőtlen nézeteivel.

IDŐJÁRAS.

Légszomsz: reggel 7 órakor 765.4 milliméter, délután 2 órakor 763.8 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor $^{\circ}$ + 19.2, délután 2 órakor $^{\circ}$ + 29.9. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 1, délután 2 órakor EN. 4. Felhőzet: reggel derült, délután derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

Az orosz-francia szövetség.

A Figaro és a New York Herald párisi kiadása egyidejűleg foglalkozik az orosz-francia szövetséggel és néhány adatot közöl a szerződésből. A két közlemény, miután két látszólag különböző oldalról ered, nagyon megerősíthetné egymást, ha a két lapnak nem volna annyira ismeretes intim vonatkozása egymáshoz. De azért koholtnak, kitalálnak nem kell tartani e szövetségleplezést, mert ez esetben nagyon is rosszul volna kitalálva. Ez esetben ugyanis a hír eredetét egészen vissza a forrásig, az orosz pénzügyminiszteriumig lehetne kimutatni és egyedüli, átlátszó értelme az volna, hogy újabb kölcsön van kilátásban.

A New York Herald ugyanis azt mondja, hogy értesülését Witte pénzügyminiszter közvetlen környezetéből vette. Witte egyik barátja azt mondta a levelezőnek, hogy az új császár trónralépte óta egy újabb kiegészítő katonai konvenczió járult a már korábban létezett ententehez. Oroszország talán valamikor indítatva érzi majd magát Egyiptomban is eljárni, hogy szabad utat nyerjen keleti birtokaihoz. Sőt valószínű, hogy Németország újból is föl fog szólitatni, hogy Egyiptom kifirittetésében segítse. Egyébként azonban Oroszországban általában a békét óhajtják. A miniszter-től kezdve le a bérkocsisig — a tisztakat kivéve — mindenki békés érületű. És miután Franciaország is csak a békét óhajtja, ennél fogva a szövetségnek nincs más célja, csak a béke biztosítása. Epen ezért lett megállapítva, hogy ha a két fél közül csak egyik is megtámadatná, sikra kell szállnia minden körülmény között a másik félnek is.

A Figaro abban a helyzetben van, hogy megerősítheti a Heraldnak ezt a híret. A Figaro levelezői által — ugymond — komoly és beható kutatást eszközölt, hogy kiderítse az orosz-francia stipulációk pontos tartalmát. Az általános fölfogás és szellem, amely ez egyezményen átvonul, immár ismeretes a Figaro előtt. Különösen a casus foederis. Az orosz-francia szövetség ellentétben a hármas szövetséghez: a bszolut szövetség. Míg a hármas szövetségnek csak az egyik fél megtámadtatása esetére száll sikra a másik két fél: addig Oroszország és Franciaország föltétlenül összekött. Azaz támadás esetén is véd- és dacszövetségben vannak. A Figaro ezután kifejti olvasóinak, hogy ez mit jelent. A hármas szövetség tagjai a háború kitörése után még interpretálhatják azt, vajjon résztakarnak-e venni a háborúban vagy sem. Ha p. o. egy francia tábornok mindjárt a háború elején valami nagyon is fényes ütközetet nyerne meg Németország ellenében, úgy ez esetleg lényegesen módosíthatná még utólag Olaszország vagy Ausztria nézetét arra nézve, vajjon Németország vagy Franciaország tekintendő-e támadónak. De Oroszország és Franciaország közt nem történhetik efféle, aki az egyik hatalmat bántja, megsérti egyúttal a másikat is. Hadizetés esetén, vagy bármely ellenséges cselekedetre, azonnal mind a két állam egyidejűleg mozgósítja hadseregét minden további tárgyalás és fölösleges maddó magyarázgatás nélkül.

IDŐJOSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Július 27. —

Derült. — Száraz. — Meleg. — Hosszabb ideig állandó.

Amit hat ökor nem tudott, egy mosolyával elérte a Pista csodaszép mamája.

Engem leküldött az osztálytanár, hogy a teluriumot vigyem fel a szertárból. A folyosón alázatos mosolylyal láttam a zordon tanár urat, amint ügyetlenül hajlongott a Pista — mamája előtt.

— Meg lesz asszonyom, meglesz. Lehet is kegyedtől valamit megtagadni. Engedje meg, hogy hódolattal csókoljam meg a kezét.

... En nekem majd meggyökereztek a lábaim. A zordon olyan csókot czuppantott a Pista mamája kezére, hogy még az öreg Minerva is, a gipez-szobor, asszony léttére, — csettentett egyet.

Selyemszuegás, tanárcsozogás. — A zordon tanár pedig egy nyolczadik gymnasista entusiasmusával mosolygott maga elé, a hogy a szertárba jött.

— Angyal, angyal, szólnék ereszttem azt a kölyköt.

Természetesen, Pista, ha még oly keveset tudott volna, átevezte a nyolcz osztályt.

Az egyetemen is sokszor kellett köszönnöm szorongó szívvel a Pista mamájának, rendszeren olyankor, mikor a Pista cöloquált. Pista nem sokat tudott, de a szép asszony egyetlen mosolyával elnézőkké tudta tenni a tanárokat. Minek aprózzam. Mikor én hosszú és keserves instruktorkodás, meg korrektorság után levizsgáztam: Pista már alügyész volt és a lapok, az édes mama egy diskkrét mosolya következtében a törvényszéki ripor-

terek felé, majd hogy nem azt irták: Diogenesnek párja akadt Pistában. Judiciuma és ékesszólása bámulatos. Hát az ismeretköre! Menynyt tanulhatott ez a derék fiatalember, a kinek valóban szűk Macedonia, nem is tudják, hogy a t. igazságügyiniszter a jövőnek nem készíti elő embereit. E derék alügyész még mindig a poros hivatalba vesződik a rabtartási pénzekkel. Holott helye fönt volna, fönt!

A szépségeit osodálatosan megtartó mama pedig az ő mindenkit meghódító mosolya közben hívta föl a „illetékes körök” figyelmét a közvélemény szavára.

Denique Pista huszonkilenc éves korában a karrier-létrájának legfelsőbb fokán állott és én kalapleemelve hajlongok előtte a legalsó fokon.

Minden eszembe jutott most, a hogy az igazgatósági ülésen a kengyelesi takarékpénztár zavaros pénzügyi helyzetét a részvényeseknek, a kik lélekzet elfojtva figyeltek, előadta Pista, dobálózva a számokkal és arra a konkluzióra jutva, hogy az összes igazgatósági tagokat el kellene csapni.

A mama a karzaton hallgatta a kengyelesi takarékpénztár igazgatóinak Robespierre-jét. Boldogan mosolygott le. En legjobban tudom, micsoda fogyatékos ismeretei vannak a Pistának a matheisban, de a mint az izgatott hangulatu gyűlésről kimentünk, szinte azonnal a tudattal, mintha nem füllentenék, mond-

tam alázatos kézcsok mellett az észvesztő szép asszonynak, a Pista mamájának:

— Lássá nagysám, milyen erős a Pista a pénzügyekben is. Tönkrezuzta az igazgatóságot.

A tömeg összeszorított. Most is éreztem a szép asszony meleg lehetét és nem fixio, hogy a mama közelében a Pistát magam is okos embernek tartottam.

A mama boldogan mosolygott.

Küzdelem a pénzért.

— Regény. —

Írta: Ter Hedberg.

Az „Aradi Közlöny” számára, svéd eredetiből fordítva. [27] [Utánnomás tilos.]

Karr sokáig állt mozdulatlanul ugyanazon helyen, hogy meddig, maga sem tudta; a kályhában a tűz elhamvadt, és az izzó és elégett fadarabok összeestek, utolsót pislogva. A fény, mely előbb megvilágította a padmalyt és a falakat, csak a kályha üregében látszott már, vörössé vált, s lassú elenyészésnek indult. A sötétség oda tapadt kívülről az ablakokra, s az eső folytonosan csapkodta az üveg-táblákat.

Karr egyszerre csak felérett, mert az ajtó kinyílt. Dacosan tért vissza a valósághoz, felegyenesedett s a belépő felé ment. Az orvos lépett a szobába. Karr vizsgálódva tekintett az orvos arcába és elsápadt, midőn észrevette, hogy az orvos nyugtalan és gondtelt

Tilos a sárga czipő.

Ha a vasuti állomáson a jegyváltásnál nagy nehezen előre furakodol, s a jegyváltó ablakhoz féskelődve a kiolvasott pénz helyett valami nagy bankót adsz oda a pénztárosnak, s ki ezt visszadobja s azzal utasít el, hogy hozz magaddal váltott pénzt, a minnek folytán a nagynehezen kiküzdött elsőszéged nyomban elvész és te leszel a legutolsó, — hát az a pénztáros azt megteheti veled szemben. „Tehetyi, mert vasutyi.“

Ha második csengetéskor kirohansz a várakozó vonathoz első osztályu jeggyel a kezdedben, a miért már leszurtad a pénzt, s az első osztályu kocsik mint tele vannak és a kalauz egy szintén nem kevésbé zsufolt másodosztályu ólba gyömöszöl egy sereg mindenféleben utazó vigécz közé — hát az a kalauz est „tehelyi mert vasutyi.“

Ha pedig te másodosztályu jegyet váltottál s mert neked igen tömötteknek látszanak a másodosztályu kupék és te bátorságosan beplántalod a holmidat és a családodat egy első osztályu kényelmes kocsiba, s ezért a kalauz, a kinek nem látszanak oly igen tömötteknek a másodosztályu kupék, szépen megbírságot annyi jegy után, a hányat te a családod nevében a markodban tartasz, — hát ő est is „tehelyi, mert vasutyi.“

Ha mindezen kellemetlenségeknek miatta te kiszállasz, dühösen megrohanod az inspekciós tiszt urat, s kéred a panaszkönyvet, mire ő azt feleli, hogy rögtön, de aztán nem az az első dolga, hogy neked a panaszkönyvet előhalássza, hanem, hogy a vonatával rendes időre végezzen; te pedig ott toporzékolva vársz és e közben kicsi hijja, hogy le nem maradsz a vonatról, — hát az a tiszt ezt is „megtehelyi, mert ő vasutyi.“

Ha te csinos, fiatal feleséggel utazol, aztán egyik állomásnál azt veszed észre, hogy a vonat fogadására kijött piros karszalagos inspekciós odaplántálja magát a te kupéd elé s a bajuszkáját peczkesen pödörgetve impertinens bizalmaskodással mosolyog a te csinos és fiatal feleségedekéde, a miért te dühbe jössz, vasvillaszemeket meresztesz arra a vasutas ficurra, de ő csak azért is még tüzebben kokettiroz a te feleségedekéde felé, aztán te mérgesen rárivallsz, hogy: „Mit bámul itt az ur? Hordja el magát!“ — mire ő még se hordja el magát, sőt még a kifeszített lábát is elkezd rezgetetni a te boszantásodra; te pedig kapod magad és ki akarsz rohanni, hogy est az urat kérdőre vonjad, ő pedig bele fűrtyköl háromszor a kis sipolójába s arra a te vonatod szépen megindul és ez az ur a legimpertinensebb mosolyát küldi utánad meg a feleségedekéde után, — hát ez az ur est is „tehelyi mert vasutyi.“

De ha az az inspekciós vasuti ifiúr nagyon is nyalka akar lenni, mikor a vonatát fogadja, s kicsipve rett-netesen, fölhevva a legfeszesebb bluzát, fölteszi a legkokettebb scpkáját, s a lábán ott fesseleg a legszattyánabb sárga czipellő és ezzel állit ki e perronra, hogy minden kibukkanó asszonyi szívet a legőrültebben magába szerettesen, — hát de bizony ezt már nem tehetyi. S

miért nem? Eppen csak azért nem, mert — ő vasutyi.

A M. Á. V. igazgatóságának-e vagy kinek, de annyi bizonyos, hogy valakinek a M. Á. V. nagyjai közül bántotta a szemét az a kirikító divatos sárga czipő, mely sehogy sem illik a katonai komolyságu vasuti uniformishoz s körrendelben eltiltotta a vasuti tiszt uraknak a hivatalban a sárga czipőt.

HIREK.

Július 27. Szombat. Róm. kath. naptár: Pentec. — Protestáns naptár: Pentec. — Izraelita naptár: Debarim. — Görög-keleti naptár (július 15.): Czeriák. — A nap két 4 óra 33 perczkor, nyugszik 7 óra 39 perczkor.

Szabadságharozl emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjmentes. Kölössy-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgár iskola, földszint.

A királyné és a Bártfaiak.

A királyné elutazása napján írta az alábbi levelet Bártfán egy fiatal hölgy, a ki családjával a bártfai fürdőn nyaral. Naiv elégiája a levél a bártfaiak szomorúságának, hogy most már nem láthatják többé az ő királynéjukat. A levél közvetlen hangjából kitetszik, milyen viszony volt Bártfán a királyné és a fürdővendégek közt. A levél így hangzik:

„Tisztelt szerkesztő ur! Bár tudom, hogy vannak reudes tudósítói, még sem állhatom meg, hogy le ne irjam önnek, milyen levert ma az egész bártfai közönség. Mindnyájan arról beszélünk, hogy elment a mi rajongásig szeretett királynénk. Hogy is ne busulnánk utána, mikor ő elbájló egyszerűségével — a maga szavaival szólva — úgy mozgott közöttünk, mint egy egyszerű fürdővendég. Tegnapelőtt még fölritette szobájába az étlapot, sertéskarajt választott ki káposztával és mikor jóisten elköltötte, azt mondta a felszolgáló Schubertnek: „Barátom, ez felséges volt!“

Es most már nem láthatjuk igazán királynéi alakját, mikor reggelenkint egyedül sétál gyors léptekkel a felső sétauton. Nemrég megjegyezte felséges asszonyunk, hogy ritkán köszönnek neki az emberek. A fürdőközönségnek — a mely ismerve a királyné szokásait, csupa tiszteletből nem mert köszönni — persze csak ez kellett: az utolsó napon annál többen jöttek eléje, hogy láthassák, a mikor nyájasan viszonzza köszöntésüket. A minap, mikor villánk kertjében a fa alatt ebédeltünk, arra ment Mikes grófnővel a királyné. Ő felsége mosolyogva benézett a kertbe, mire

mindnyájan felállottunk és köszöntünk. A királyné többször intett felénk a fejével.

Most már vége a nyár nagy eseményének: nem találkozunk többet a királynéval.“

Ezzel a hírrel kapcsolatban említjük fel, hogy a királyné Bártfáról a kassa-oderbergi vasuton Bécsbe való visszautazása alkalmával Ráth Péternek, a kassa-oderbergi vasut vezérigazgatójának, ki az udvari vonatot úgy az oda, mint a visszautazásnál vezette, teljes meglegedését fejezte ki utazásának kitünő rendezéséért és meglegedése jeléül Zsolna állomáson, a hol az udvari vonat a kassa-oderbergi vasutat elhagyja, egy gyémánt gyűrűt nyújtatott át a vezérigazgatónak. A gyűrű kövébe egy ritka nagyságu és szépségu zafirba az E betű van bevésve.

— Arad csatornázása ujabban ismét szemmel láthatólag halad. Az angolok most a Deák-Ferencz és Fürdő-utcában dolgoznak és pedig kiváló gyorsasággal. A csatornázási szakbizottság tegnap délután öt órakor Salacz Gyula kir. tanácsos polgármester elnökte alatt ülést tartott, amelyen az angoloknak a teljesített munkarészért a megfelelő összeget utalványozták ki.

— Az aradi hírlapírók és írók köre ma délután két órakor a kör reudes helyiségében ülést tart, amelyre a tárgyak fontosságánál fogva a választmány összes tagjainak megjelenését kéri Brankovits György elnök, Hrabovszky Lajos titkár.

— Nők, mint orvosok. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter megkeresésére a budapesti orvosi kar véleményét mondott a nőorvosok kérdésében. A vélemény oda nyilatkozik, hogy esetről-esetre, megengedhető a nőknek a fölvétele az orvosi tanulmányokra. Csakis kivételesen s minden egyes esetben a tanügyi hatóságok által mérlegelendő különös körülmények között tartja az orvosi fakultás megengedhetőnek, hogy olyan nők, a kik letették az érettségi vizsgálatot, elvégezhessek az orvosi tanfolyamot és orvosigyakorlatot folytassanak. Hogy azután a nő miként boldogul az orvosi pályán, melyen lelkenek és fizikumának teljes megfeszítésével kell harcolnia a létért, s a melyen küzdenie kell egyszersmind a versenytársakkal, hogy ott, hol letelepedik, megélhetése feltételeit megtalálja — az más elbírálás alá tartozik.

volt. Az előbbi kínos aggodalom újra meglepte Karrt.

— Beszélhetek önnek néhány szót? — mondá az orvos, száraz, ügyleti hangon, melyet magára kényszerített.

Karr erősen ragadta meg az orvos karját. — Mi a baj? Szerencsétlenség? — tagolta Karr.

Az orvos türelmetlenül szabadítá ki a karját.

— Itt nem beszélek, — felelt az orvos. — Némi felvilágosításra van szükségem.

Karr az orvosra nézett. E pillanatban csaknem gyűlölte azt az embert, kiben nem rég úgy hitt, mint istenben.

— Jöjjön! — szólt Karr röviden és élesen, és előre ment az előszobán át egy kis szobába, melyben csak egy íróasztal és néhány szék volt. A szobában sötét volt, s egy óra telt el, míg Karr gyufát talált, s meggyújtá az asztalon álló gyertyát. Keze erősen reszketett. Azután eltávozott és az ablakhoz állt, hátat fordítva az orvosnak, ki le- és felsétált a szobában.

— Az ön nejének már volt azelőtt egy gyermeke? — kérdé az orvos.

Karr összeresztent alig észrevehetőleg és fejével intett.

— Hány év előtt?

Karr megmondta.

Az orvos ezután még néhány kérdést tett,

mikre Karr válaszolt, anélkül, hogy megfordult, vagy az orvosra tekintett volna.

Ezután szünet állott be, mely alatt az orvos le- és feljárnak a szobában. Végre megállt Karr mögött és így szólt:

— Nem akarom eltitkolni ön előtt, hogy a jelen eset igen veszélyes, s semmiért sem felelhetek.

Karr nem felelt. Fejét mélyen hajtá meléle, miközben idegesen simitgató haját.

— Sajnálom, — folytatá az orvos, — hogy nincs alkalmam tanácskozni valamely kartársammal. Nagyon nehéz egyedül viselni a felelősséget. Kívánom tehát, hogy ön jelen legyen.

Karr elutasítólag rázta fejét.

— Nagyon szeretném, — folytatá az orvos, — ha jelen lenne. Minden jóra válhatik, de nagyon kockázatos dolog ez egy oly nőnél, kinek oly kevés ellenállási ereje van, s végre az is megeshetik, hogy kényszerítve lesznek feláldozni a gyermeket, hogy — —

Eles, resecgő hangon beszélt az orvos.

Karr erre oly erősen ütött az ablakra, hogy az üvege darabokra tört. Azután megfordult és zilált arccal állott meg az orvos előtt.

— Megtiltom önnek, hogy a gyermeket érintse! — szólt fenyegetődzve, rekedt, elcsukló hangon, reszkető ajkakkal.

Az orvos önkénytelenül hátrált.

— Ön jól tudja, hogy ez a legvégsőbb

szükség esete. De ha nejének élete forog a kockán, úgy kötelességem — —

— Megtiltom ezt önnek! — kiáltott fel szenvedélyesen Karr. En akarom a gyermekeket, hallotta, akarom a gyermekeket, és felesleges lesz, ha nem kapom meg.

Egészen magánkívül volt és egész teste remegett a dühtől.

Az orvos rá nézett, egy pillanatig gondolkodott, felvonta vállait és elment.

Karr győzelmi mosolylyal tekintett utána. — Megfogtalak, — gondola magában, — nem engedem kijátszani magamat, a te leleményességed által!

Tulzott igazgatóságának levegőre volt szüksége, s elkezdett kacagni s kacagott addig, amig csak birt, amig kacagása el nem halt összezagorodott ajkain. Ugy érezte, mintha valami hideg szél fújta volna át szívében, s egyszerre erős, változhatlan határozottsággal töltötte el szívet.

— A gyermeket akarom, — a gyermeket! — mormogta összeszorított fogai között, s fel- és alá járt a szobában.

Homlokán hideg verejtéket érzett; gépiesen nyúlt zsebkezdőjéhez s letörülte a verejtéket, s nem gondolt többé azzal, mert csupán egyetlen gondolat foglalkoztatá.

Le- és fel sétálásában egyszerre csak megállt és így okoskodott.

— De ha az ő élete kockán forog, akkor én gyilkosságot veszek a lelkiismeretemre? De ha gyermek van, miért volna jogom

Dühöngő örültek. Két örüttel is volt dolga tegnap az aradi rendőrségnek. Az egyik valami Steinberger Mórné aradi lakosnő, aki — hogy úgy mondjuk — a szerelem örültje. A férjével nem akar élni, és azt képzeli, hogy őt Mitler Adám tövisgyházi lakos elfogja venni. Tegnap az ebéd alatt, midőn ellenmondtak neki, felugrott az asztaltól, késszel ment neki a környezetének, úgy, hogy a lig tudták megfékezni. A rendőrség egyelőre, míg Mitler Adám eljön érte, a szegények házában helyezte el. — A másik örült Drozdovszky János volt megyei díjnok, akit a pálinkaivás tett tönkre. Ez egy aradi rokonánál tartózkodott, ahol tegnap tört ki rajta a delirium erősebben. Összezuzott mindent a szobájában, azután ordítva futott ki az utcára. Két rendőr vitte be a kórházba.

Gyilkos molnár. Flora Nikolai radnai vizimolnár a legutóbbi árvíz alkalmával, mint levelezőnk írja, a radnai vasútállomástól egy táviróoszlopot kapott kölcsönbe, hogy malmát a tódnó ár ellen megerősíthesse. Az árvíz elmúlt és a táviróoszlop még mindig a malmot támogatta, a miért a molnárnak egyik lippai szomszédja, Mii Györgye folyton beléjejjkötött Flórába. Ezt cselekedte e hónap 23-án is; a két szomszéd közt előbb csak szóváltás volt, a mit azonban nemsokára egészséges pofozás követett. A pofonokat vélelennül éppen Mii adta, a minek az lett a szomorú következménye, hogy a feldühödött Flora fölkapott egy kezeügyébe került vasdarabot és Mii Györgyöt néhányssor föbe kólintotta, még pebig olyan alaposan, hogy a lippai szomszéd, a ki melleleg mondva állítólag gyilkosság miatt már több esztendei fegyházra is volt ítélve, vérbe borult fővel nyult el a földön. Flora eleinte azt hitte, hogy Mii csak elájult és a Maros partjára huzgálta, hogy fellocsolja. Itt látta azután, hogy Miiből kiverte a lelket. A gyilkos molnár különben rögtön feljelentette magát a lippai járásbírósnál.

Bivaly-bandérium. A napokban elhunyt gróf Haller Sándorról érdekes apróságokat ír Lovassy Andor a nagyváradi „Szabadság”-ban. Elmondja, hogy a grófot 1861-ben Bihar megye alkotmányos főispánjává nevezték ki s az új főispán, aki nagyon szerette a pompát, a fényt s a zajt, körutat tett a megyében. Beöthy Andor, Bihar megyének nemrégiben meghalt alispánja abban az időben a sárrévi járás főszolgabírája volt, Beöthy Aldzsit pedig a szomszédos bihari szakaszba választották meg szolgabírónak. Beöthy Andor egy nyolczvan tagból álló szemenszedett bandé-

riumot szervezett a főispáni körutra. A nemes gróf ragyogó pillantásokat vetett a délczig lovasokra. „Sapriszti! micsoda paripák, milyen remek legények! — kiáltott föl — és hálaltel szívvél szorongatta a főszolgabíró kezét. Holnap erről a fényes fogadtatásról beszél az egész ország; erről a bandériumról irnak az újságok.” — Beöthy Andor, a főszolgabíró, azonban azt felelte rá, hogy ez mind semmi, ez mind kevés; az lesz csak valami, amit a bihari járásban Beöthy Aldzsi csinált. „Hát mi fenét, szapper fenét csinált, az az Aldzsi?” kérdezte a kíváncsi főispán. — „Bizony, méltóságos uram, egy olyan bandériumot állított össze, amilyen semmiféle uralkodó, semmiféle fejedelem előtt nem ügetett még; mert ott téged negyven tagu bivaly-bandériummal várnak.” — „Bivaly-bandériummal? Na az igazán nagyszerű lesz; arról aztán irhatnak azok a skriblerok” — A járás határánál elbucuzott Beöthy Andortól a főispán és másik szolgabírószág területére lépett a telegdi négy ló. A lakosság nevében a bihari pap fogadta ékes beszéddel a méltóságos urat, de gróf Haller nem a szónokra, hanem mindig másfelé tekingetett, mintha keresne valamit. Az üdvözlő szónoklat után megszólítja Beöthy Aldzsit: te izé, te Beöthi! te Aldzsi, hát a bivaly-bandérium hol maradt? Beöthy Aldzsi nem tudott a dologról semmit, de hamar föl fogta a helyzetet és hirtelen kivágta magát: „Méltóságos uram, nem lehetett azokat a fekete paripákat fölnyergelni, mert a járásunk területén levő bivalyállomány hólyagos himlőbe esett.” — „Srapriszti! az már hiba.”

Az önkéntes iskolából. A hadnagy ur, ki éppen a katonai levelekről, levelezésekről magyaráz az önkénteshez:

— Na mondja önkéntes, mit tud maga a katonai levelekről? . . .

— . . . az önkéntes hallgat és kifeszíti a mellét, aminthogy az elő van írva.

— No izé? . . . Hát semmit sem tud? Hát mondja legalább azt, ha például egy hadnagnak pénzes levelet küldenek, mit szoktak arra írni? . . .

Az önkéntes álmosan és minden hosszabb gondolkodás nélkül:

— S a r g ó a ! ! ! Alázasosan jelentem hadnagy ur!

Katonazene. Ma este Nagy Lajos kerthelyiségében a helybeli cs. és kir. 33-ik gyalogezred zenekara nagy hangversenyt tart. Az érdekes estére itt is felhívjuk a közönség figyelmét.

A klastrom betörője. Az esti órákban rejtőzött el Biki Nagy József, csavargó aradi asztalos inas a minoriták klastromában. Este bezárták őt az épületbe. Midőn körül minden elcsendesült, előbújt rejtekhelyéről, a folyosón levő perselyt feltörte s annak tartalmát zsebre vágta. A cselédek, amikor reggel kaput nyitni mentek, ott találták az apró be-

törőt, egy sarokban az éjszakai álmatlanságtól eltörődve. Ott mindjárt el is fogták, s bekisérték a rendőrséghez.

Hivatásos zsebmetsző. Méltán rászolgál erre a névre Schmitz József németzentpéteri illetőségű egyén, aki már az aradi vasúti lopásoknál is érdekelve volt. Az illető tegnap Aradon átutaztában ismét fellépett. Az indóházánál egy paulisi asszony pénztárcáját lopta ki. A káros azonban a kísérletet észrevette, s szólt is Schmitznek. Ez azonban elfutott. Az asszony jelentést tett a künnlevő rendőrőrmesternek aki bekisérte a tolvajt a városházára. Az ellopott pénzt nála megtalálták.

A czár szivarja. A nem rég elhunyt III. Sándor orosz czárnak legutóbbi berlini időzése alatt egy asztalossegéd a czár távollétében méreteket eszközölt a vendég egyik szobájában, a hol egy pódiumot akartak felállítani. Munkaközben betoppant a czár. Az uralkodó beszédbe elegyedett az egyszerű mesteremberről és távozasakor egy szivart adott neki. A szivart nagybecében tartotta az asztalos. Bársony párnára helyezve, füveggel leborítva, a szegényes iparoslakás ékességét képezte. De a diosőség nem tartott sokáig. Az asztalos tizenégy éves fia rettenetesen sóvárgott arra, hogy megtudja, milyen ize is lehet egy császári szivarnak? Úgyesen elkészített egy másik szivart, a mely hasonlított az üveg alatt levő ereklyéhez, odatette a bársonypárnára, míg az eredetit egy elrejtett helyen nagy élvezettel szívta el. Szerencsétlenségére ráakadt egy bar tja, a kinek diszkrezió alatt szintén adott néhány szippantást. A fiu ennek daczára elárulta a titkot atyjának, az asztalos egyik legjobb barátjának, az pedig az ereklyét féltékenyen őrző asztalosnak elbeszélte a tény állást. A fiut vallatóra fogták és az beösmerte a dolgot. A szivarért való rajongásnak a szegény asztalos házában immár örökre vége szakadt. A nádpáloza azonban mégis tánczolt a kis tolvajon.

Gróf Zichy Jenő expediciója. Gróf Zichy Jenő Tiflisből e hó 16-iki kelettel a következő levelet írta:

„Tiflisben most is 8 napig tartózkodunk, mert az eddigi helyszíni észleletek után, újból akartunk az itteni szaktérfiakkal és írakkal találkozni és értekezni — különösen egynemely örmény íróval kellett találkozunk bővebb és kimerítőbb felvilágosítások megszerzése végett. Ezzel Tiflisben is befejeztük teendőinket és ma kezdjük utunkat Mingrelián keresztül Batum és így hazafelé, persze, hogy ez is csak meglehetősen körutal fog megtörténhetni. Ma-Góri-, Uplis-Zichi — onnét másnap egy rövid 24 órás félbeszakítással Kutaisba utazunk, ezen 24 órás félbeszakítás egy rövid kirándulásra van szánva Borshomba, a

elvenni a gyermek életét? Miért volna több joga az egyiknek, mint a másiknak?

Mi a bűn itt, midőn csak azt akarom, hogy a természet működjék? — En helyesen tettem.

Es az orvos mégis elítélt engemet, arczából olvastam ezt. Miért lenne az egyiknek több joga az élethez, mint a másiknak?

Csaknem egy óráig töprengtet e tételen, anélkül, hogy kielégítő választ talált volna. E bizonytalanságában önmagának igazolását kereste, s végre elégtételt talált ama gondolatban, hogy azt választotta, amit választott, ha mindjárt jogtalanul járt is el.

A gyermeket akarta, — a gyermeket! E gondolattal fizte el aggodalmát, s újra kezdte nyugtalan sötétjét.

Félt, hogy ingataggá lesz, ha csendesen megáll, s ez a szüntelen járkálás bizonyos munkát képviselt, s neki szüksége volt az elfoglaltságra.

Egyszerre csak zsebkendőjére esett tekintete, melyet kezében tartott, s elhalványult, mert kendője piros volt a vértől. E vér látása undort keltett benne, mit legyőzni képes nem volt, s hideg borzongás futotta át tagjait, a mint ott állt és a kendőre bámult.

Végre összeszedte magát és e szót mormogta: „ostobaság!” — s egy szögletbe dobta a zsebkendőt, megtörülve ujjait, mik szinte vérfoltosok voltak. Nem is ügyelt arra, hogy mikor az ablakot betörte, megvágta magát.

A vérzés elállott, s a karcolás a homlo-

kon eleinte fájt és kellemetlen volt, de csakhamar elfelejtette s nem gondolt többé arra.

Azonban az előbbi eltökéltség eltűnt. Bizonyos kínos aggodalom, fájdalmas sejtelen szállt szívére, mint mikor valami közeli szerencsétlenség fenyeget, s ütere oly erősen vert, mintha lázban lenne. Tűrhetetlenné lett a szobájában való várakozás és lét, és elhatározta, hogy kimegy a levegőre. Az előszobájában azonban ismét megállott s feszült figyelemmel hallgatózott. Nem tudta, hogy képzelődik-e, de mintha ismételt nyögéseket hallott volna, jajgatást és sóhajokat, mik átfutották egész testét. Gyáva aggodalom bénította meg, s csak nagy erőfeszítéssel volt képes visszatérni a szobába s betenni maga után az ajtót. De az a fájdalmas hang a szobába is utána ment; tudta, hogy ez csak képzelődés, de mégsem tudott nyugodni lenni. Kétségbeesetten ment az asztalhoz leült egy székre és elővett egy csomó levelet, melyek most érkeztek a postáról, és még olvasatlanok és felbontatlanok voltak.

Egymásután nyitotta fel e leveleket, ismételen átolvasta azokat s eldobta, de midőn az utolsót is elolvasta, akkor eszmélt fel, hogy egy szót sem értett abból a mit olvasott. Hátradólt székében és tehetetlenül mereszté tekintetét a légűrbe, s a gyertyára, mely előtte az asztalon égett.

Egy óráig ült ott és egyszerre csak észrevette, hogy a szoba egyik sötét szögletéből egy lepke repült elő s keringeni kezdett a

gyertya lángja körül mindig közelebb, mindig közelebb, míg végre a láng megcsapta és lehullott az asztalra. A láng azonban csak megpörkölte a kis teremtmény szárnyait s néhány másodperc múlva feléledt, kinyújtotta szárnyait s újra keringeni kezdett a gyertya körül.

Karr mozdulatlanul ült ott s nézte a lepkeket, s egyszerre annyira ellágyult, annyira könnyörtlekes lett, hogy megsajnálta a piczi teremtményt és nehogy még egyszer megégesse magát, a gyertya fölé hajolt és eloltotta.

De abban a perczen, a melyben ezt tette, szörnyen felbosszankodott, mert a szobában sötét lett, s Meta arca jelent meg előtte, oly élethíven, hogy csaknem érezte lehelletét.

Sietve nyújtotta ki kezét a gyufa után, de nem találta. Azután ismét hátradólt székében, bezárta szemét, hogy ne lássa az előbbi látományt. De még világosabban látta, s nemcsak látta, hanem érezte is, érezte neje tekintetét arcán, ama sajátságos tekintetet, mit gyakran észlelt, s mi mindig nyugtalanságot okozott neki, de mely tekintetet sohasem értett meg. Sajátságos, fátyolozott tekintet volt ez, azzal a méla kifejezéssel, minővel az állatok szeméi birnak néha, az a fájdalmasan alázas s egyszersmind aggodalmasan könyörgő kifejezés, mely mintha szabadságért kiáltana valamely kinteljes bűvölet alól.

(Folytatása következik.)

hová Miklós Mihailovics, nagyherceg szives volt meghívni, onnét huszonkettedikén indulás hajón Suchumkali és Keres Taganrogba — onnét Kiewbe a régi Atelkuza vidékére, a hová 28-ika körül érkezünk és aug. 1-én tovább utazunk Moszkvába; 5-ikén reggel indulunk Szent-Pétervárra — ott 10 napig fogunk időzni. Lehet, hogy innen egy napra elmegyünk Helsingforsba, vagy pedig egyenesen haza, a hova augusztus 20-án valószínűleg megerkezünk. Etnografiai kiállításunkat illetőleg csak azt kívánom fölemlíteni, hogy az teljes lesz, a mennyiben a magyar fajjal rokon törzsek egész teljességgel képviselve lesznek házaikkal, eszközeikkel, fegyvereikkel, házi iparukkal stb. Csak attól tartok, hogy ezen kollektív kiállítására a kereskedelmi miniszter által felajánlott 100 m²-nyi tér nem lesz elégséges. Ott fogom a régészeti tárgyakat is bemutatni egy igen szép gyűjteményben, melyet a nemzeti múzeumnak szántam.

Schmetow grófné letartóztatása. Schmetow grófnét és két leányát nagyon sokan ismerik Budapesten. Ez az elzúllott nő már sok galibát okozott a rendőrségnek és az éjjeli járőröknek, a mennyiben rendszeren botrányos incidenseket okoz éjjelenként az utcákon, a mely a rendőrséggel konfliktusba keveri. Nemrég Budapestről Bécsbe tette át domiciliumát, a hol a leányaival ugyanazt az szfált-exisztenciát folytatta. Egy ilyen incidens történt tegnap éjjel a grófné és két leánya között, minek következtében a járőrök óriási lármája között mindhármukat bevezették a rendőrséghez. A botrány az anya és két leánya között éjjelkor történt. Ez néhány hét alatt a harmadik eset, hogy a jeles családot letartóztatták. Nemrég a Landstrassen fogták el, a hol házról-házra járt a leányaival; akkor azt mondta, hogy lakást keresett a maga és leányai számára. Schmetow grófné mindig magánál hordja okmányait, a melyek előkelő származását bizonyítják. Egy 1200 forintos évdíjat is huz borbái temesmegyei birtokának vevőjétől, Csávossytól; mindamelllett, a hol lehet adósságokat csinál és ugyancsak kemény harczokat folytat a hitelezőivel. A legutóbbi incidens ugy történt, hogy a Táborstrassen két leányával összezördült a veszekedés mindnagyobb arányokat öltött, úgy, hogy csakhamar csődület keletkezett. Beszédeikből nem lehetett megérteni, hogy tulajdonképpen mi volt a vita oka; csak szakgatott mondatokat hallottak magyar, német és francia nyelven; végre a hölgyek ököllet mentek egymásnak. A nézők közül senki sem avatkozott a szomorú vitába. Végre az egyik grófkisasszony nagyon fogyatékos tolettben futásnak eredt, mialatt az anya és a másik leánya tovább veszekedtek. A rendőrségnél, a hova bevitték őket, jegyzőkönyvet vettek fel, azután szabadon bocsátották őket.

Összeesküvés a csár élete ellen. A „Dziennik Poznanski“ odesszai jelentése szerint ott a napokban több elfogatás történt. Beszélk, hogy a rendőrség olyan társaságnak jött nyomára, a mely a csár ellen annak a nyáron Krimbe teendő utazása alkalmával merényletet akart elkövetni.

Árpád sírhelyének felfedezése. Petneházy Petényi Ottó már évek óta foglalkozik régészeti kutatásokkal. Tanulmányainak és kutatásainak főcélja Árpád fejedelem sírhelyének felfedezése és e tárgyban már három tanulmányt tett közzé, a melyben bizonyítja, hogy az első magyar fejedelem sírhelyét sikerült fölfedeznie. Petényi most nyújtotta be a kormányhoz és törvényhozáshoz ily című munkájának IV-ik szakszát, melyben a XII-ik századtól egész a XVIII-ik század végéig, tehát 600 éven át terjedő, mindazon eddig ismeretes történeti okmányokat hiteles szövegükben közlésezi és fejtegeti, mely okmányok az Árpád sírhelyét mellé Szent István király által 1012-ben épített legelső magyar keresztény templomra, az Alba Ecclesiára vonatkoznak. Ez okmányok közül itt a szerző hivatkozik Thaly Kálmán és ifj. gróf Nádasdy Ferencznek 1860-ban összegyűjtött okmányaira, a legnevezetesebbek: Anonymus, III-ik Béla király, Nagy Lajos király, Cilley Borbála királyné és férje Zsigmond király, V-ik László király,

Corvin Mátyás király, II-ik Lajos király, a székesfehérvári sematizmus, Perényi Imre nádor, Oláh Miklós, Rasid török történetirő, Bál Mátyás, Marsilius, Katona és Timon iratai, melyekből teljesen egybehangzólag és hiteletdémlelőleg kimutatja, hogy az Árpád sírja mellé épített Alba Ecclesia az O-Buda fölötti római Aquaeductus nagy forrásának tövében ugyanazon a helyen állott, melyen jelenleg az ugynevezett „Aquincumi római fürdő“ nagy vendéglője áll. Ezt a vendéglőt néhány évvel ezelőtt a régi löpormalomnak főfalából alakították át, a mely löpormalomról Petényi hiteles történeti adatokkal bebizonyítja, hogy az 1686-ban Budavárának ostroma alkalmával: az Aquaeductus vizesése mellett álló „Alba Ecclesiának“ romfalából rögtönzöttetett, Miksa bajor választófejedelem Pyrotechnikus: Péter Rafael Gábor által. Petényi azt javasolja emlékiratában, hogy a honalapítás ezredéves ünnepén, a Szent István által épített legelső magyar keresztény templom a 350 év előtt elpusztult a most felfedezett „Alba Ecclesia“ újra feltámasztassék a annak alapköve, valamint az előtte felállítandó Árpád-emlékek alapköve a jövő évi millennium alkalmával ünnepélyesen letétessek. Ugy halljuk, hogy a kormány ezen emlékiratot az ezredéves ünnep országos bizottsága elé fogja terjeszteni.

GYÁSZROVAT.

† Pollak Armin szállító elhunytáról vetők részvétellel az alábbi gyászjelentést: Mélyen szomorodott szívvel tudatjuk, asját, valamint számos rokonaink nevében a torron szeretett, felejtethetlen férj, fia, testvér, sógor rokon és jó barátunk Pollak Armin becsületes és munkás élte 41-ik évében, folyó évi július hó 25-én, este 6 órakor történt gyászos elhunytát. A megboldogult hült tetemei folyó évi július hó 26-án, d. u. 5 órakor fognak lakásából (Petőfi-utca 5 sz.) a helybeli izr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Béke lengjen porai felett! Arad, 1895. évi július hó 26-án. Pollak Hermin szül. Schwartz mint neje. Pollak Mór, Pollak Arnold fivérei. Mandlbaum Adolf, Frisch József, Lorentz Samu, Spitzer Pál, Schwartz Gyula, Schwartz Mór sógorai. Pollak Terézia, Pollak Ignác mint szülők. Pollak Eszti férj. Mandlbaum nővére. Frisch Róza szül. Schwarz, Pollak Rebeka szül. Bairam, Spitzer Helén szül. Schwartz, özv. Schwartz Leontin szül. Magyar, özv. Schwartz Etelka szül. Süsz sógornői.

MULATSÁGOK.

(=) Bucsu-bál Székudvaron. Székudvaron augusztus hó 15-én tartja meg a buosubálat az olvasókör udvari helyiségében Belépti díj személyenként 50 kr.

SZINHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

* Szülők figyelmébe. Rég ismert igazság, hogy a világ ismerete egyaránt művelni a kedélyt és a szellemet s hogy igazán művelt ember a világ ismerete nélkül alig képzelhető el. Minden szülő tevényt bizonyára örömmel fogja megragadni az alkalmat, hogy gyermekének olcsó pénzért olyan ajándékot vegyen, melyből a világot kellemesen szórakozva és mégis hiven megismerheti. Ezt a feladatot fényesen oldja meg a „Réptében a Nagyvilág körül“ című amerikai díszmű, melynek magyar kiadását Timát Szaniszló ismert tárczairó rendezte sajtó alá s melyet az Egyetértés kiadóhivatala bocsát forgalomba. E díszmű összesen 16 füzetben 256 fényképet fog tartalmazni a világ minden tájáról. Mindenik egy-egy eredeti fényképfelvétel a világ legszebb helyeiről. Falvak és városok, hegységek és síkságok, folyók és tengerek, sziklás bércek és víz-zuhatok, jégborította Gletscher-ormok és forró vizet okádó Geizerok valamint az építéset, festéset és szobrászat műremekei vannak e képsorozatban egy-egy rövid, de létező és érdekes magyarázó szöveggel, álethű, fényképfelvételekben ismertetve. Minden füzet 16 fényképet tartalmaz a vidékre való küldéssel együtt nem kerül többé 35 kr-nál. Az egész mű (16 füzet) előfizetési ára 5 frt 60 kr. Az előfizetési pénzek

az Egyetértés kiadóhivatalába Budapestre küldendők. Eddig a műből 6 füzet jelent meg. A 6-ik füzet a következő egész oldalas fényképmásolatokat tartalmazza: A börze Párisban. Innsbruck. Hadden Hall, Angolország. A börze Brüsszelben. A „Tower of London“. A hamburgi kikötő, Németország. A sixtusi kápolna, Vatikán, Róma. Genf. Svájc. A forum, Róma. Abbotsford, Skóthón. A mahmudiyah csatorna, Egyptom. Népkeret és Theseum, Bécs. Konstantinápoly és a Bosphorus, Törökország. A Ponte-Vechio, Firenze, Olaszország. Brassó, Magyarország, Erdély. Cliffe-House és Seal-Rocks, aranykapu, California.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Éjszakai csatározás. Tóma Nikita soborsini legény széles jó kedvében hangos ének szóval ment haza éjnek idején. Petrus Juon községi rendőr figyelmeztette a danolót, hogy ne zavarja a csendet. Tóma Nikitát azonban nem olyan fából faragták, ki tűrné a rendreutasítást és hirtelen bevágta az árokba, hol elég alaposan megverte. A törvényszék Tóma Nikitát ezért az éjszakai kirohásért egy havi fogházra ítélte.

TÁVIRATOK.

Minisztertanács.

Budapest, július 26. (Saj. tud. táv.) Ma délután hosszabb ideig tartó minisztertanács volt.

Egy szép asszony büne.

Budapest, július 26. (Saj. tud. táv.) Simonsics Béláné, szép fiatal asszony, hétezeröttszáz forintos váltót hamisított Jenő főherceg nevére. A váltót értékesíteni akarta magán pénzügynököknél, kik ovatosságból nem fogadták azt el, bár tudva van, hogy a herceg gavallér módon segített ismerős hölgyeken. Ekkor egy bankgyeülethez fordult a váltóval beváltásért. — Az igazgatóságot meglepte az előkelő eredetű váltó és Rohonczy tábornokhoz fordult a hitelenség megállapításaért. A tábornok ismerte Simonsicsné a főherceg lakosztályából s kijelentette, hogy az aláírás hasonlít, de azért nem tudja, hogy eredetiek-e a váltók. Az igazgatóság a váltót pár napra kifizette s a lejáratkor bemutatták a főhercegnek, aki kijelentette, hogy a váltó hamis. Erre Simonsicsné Karlsbrunnban letartóztatták.

Bolgár lap Stambulovról.

Szófia, július 26. (Saj. tud. távirata.) Az Agence Balcanique a Bulgárie című lap egy cikkét közli, mely ama lapok tuzásai ellen fordul, amelyek a kormánynak azt a szemrehányást tették, hogy Stambulovot nem részesítette elegendő védelemben. A Bulgárie a „Frankf. Ztg.“ levelezőjének Stambulovval folytatott beszélgetésének azon passzusait emeli ki, ahol Stambulov azt mondta, hogy a közvéleménnyel elakarják hitetni, hogy őt megakarják védeni. Azonban ő nem akarja, hogy megvédjék, mert az ő háza szilárdan van építve, az ő védelmére van elég embere, nincs szüksége senkire sem. Ezzel az őriztetéssel csak félelmet akarnak kelteni a lakosságban és el akarják mellőle távolítani a bátortalan embereket.

A forrongó Bulgária.

Belgrád, július 26. (Saj. tud. távirata.) Mint hírlík, Szófiában és több más helységben tüntetések voltak a fejedelem és a kormány ellen. Azt is beszélk, hogy torradalmi mozgalmak vehetők észre.

A bolgár helyzet.

Berlin, július 26. (Saj. tud. táv.) Politikai körök felfogása szerint a bolgár helyzet közel van a végnegoldáshoz. A fejedelem elismertetése Oroszország részéről ki van zárva, s a balkáni kérdésbe Oroszországtól provokatív módon való beavatkozást nem várnak.

A román király látogatása.

Bukarest, július 26. (Saj. tud. táv.) A román király Ischlben meglátogatja Ferencz Józsefet.

Lázongó belgák.

Brüsszel, július 26. (Saj. tud. táv.) Mint a lapok jelentik a polgárorséget vasárnapra behívják, hogy az iskolatörvény elleni nagy tüntetésnél minden eshetőségnek elejét vegyék. A csapatokat a kaszárnyákban konzignálni fogják. A rend megzavarásától mindazonáltal nem tartanak.

A pápa nyilatkozata.

Róma, július 26. (Saját tud. táv.) A pápa Rampolla és több főpap előtt kijelentette, hogy szilárd akarata, miszerint Magyarországon az összeütközés az állam és egyház tekintélye közt elkerültessek. Vasarynak békéltető magatartásáért feltétlen bizalmát fejezi ki, s azon reményének ad kifejezést, hogy a püspökök példáját követni fogják. Vasaryt, kinek rendelkezéseit a klerus engedelmisséggel tartozik fogadni, az anyaszentegyház leghűbb fiának nevezte, ki apostoli erényekkel van megáldva.

Választások Angliában.

London, július 26. (Saját tud. táv.) Eddig megválasztottak 393 unionistát, 156 liberálist, 10 parnellitát, 62 antiparnellitát és két munkáspártit.

KÖZGAZDASÁG.

Az aratás.

E héten még eddig az időjárás nem igen kedvezett az aratási munkálatoknak, a zivataros esős időjárás az országnak hol egy, hol más részében akadályozta a munkálatokat, több helyen viharra fajulva, vagy jégesővel párosulva érzékeny károkat is okozott. Zala, Szilágy, Kolozs megyék némely vidékén a jég okozott tetemes károkat, Botfalun kúd volt, mi kétségtelenül szintén rontott a gabonafélék állásán.

Az aratás szépen halad előre, az Alföldön több helyen már oszpelenek, itt-ott a Dunántul is, s az utóbbi napok alatt a keleti északi megyékben több helyen vágni kezdék a rozst, néhol a búzát is. Az aratási eredmények átlag elég jók, s mégis az aratás előbbre haladtával mind több helyről hallik a panasz, a gabonának nincs ára, az új búzát máskor elkapkodják a piacokon, s ma a kereskedők alig vesznek, s nehezen adnak érte 6 forintot is.

Nálunk, hol a lakosság nagy részének ez a főjövedelmi forrása, nagyon elszomorító jelenség ez, a tulprodukczió ime nálunk is érzéti kártékony hatását, piacainkat elfoglalják azon államok, melyek öcsöbben képesek produkálni, s terményeiket piacra dobni. Ha más gazdasági ágakat nem karolnak fel gazdáink, bizonyára még évekig megújul a panasz, vagy legalább addig, míg a gabonatermelő államok minél több gabonát igyekeznek termelni.

Kisjenő jul. 26. Az aratási munkálatok a befejezéshez közelednek. A terméseredmény elég jó, különösen a rozs fizet jól, mely kat. holdanként 9-10 mm. hozamot adott. A buza valamivel gyengébb termést hozott, s a minőségre

sem egészen kielégítő. Az őszi árpa közepesen fizetett.

Székudvar, jul. 26. Zaránd és Székudvar (Arad m.) tájékán az aratási munkálatokat már befejezték. A búzára és rozsról nézve az eredmény kielégítő, kat. holdanként 9-10 mm. hozamot adtak. Az őszi árpát szintén learatták, de kevesebb eredménnyel, úgy minőség, mint mennyiség tekintetében. A repce igen gyengétermést adott. Takarmány- és cukorrépa szép. A legelők elég jók.

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Gyenes és Balog oszég jelentése. —

Budapest, július 26.

Gabona üzlet: Buzát ma mérsékeltén kínáltak, a vételkedv szintén mérsékeltén volt s az irányzat csendes lett. Elkelt 18000 mm. változatlan napi áron.

	mmassa	kg	gramm	ft
Tiszavidéki	100	82.		7.12 ^{1/2}
"	100	81.		7.—
"	100	81.		7.—
"	100	80.		6.95
"	100	78.		6.95
"	2000	82.		6.80
"	500	81.		6.75
"	100	81.		6.80
"	100	81.		6.70
"	700	81.		6.75
"	100	8.		6.70
"	800	79.		6.65
"	400	81.		6.75
"	100	80.		6.60
"	200	79.		6.50
Felső-tiszai	200	81.		6.85
Raktároson	2600	78.		6.75
"	1800	77.		6.72 ^{1/2}
"	1800	77.		6.65
"	2100	77.		6.62 ^{1/2}
Északmagyarországi	100			6.40
Zab	100			6.50
"	200			6.50
"	100			6.35
"	400			6.20
"	100			6.10

Határidő üzlet: Amerikából ma lanyhább árfolyamokat jelentettek, mire nálunk is pár krral lanyhábban indult az üzlet s gyenge üzletmenet mellett úgy zárult is. Tengeri ellenkezően szilárdabban indult s élénk kereslet mellett úgy zárult is.

Zárul 12 órakor:

Őszi buza	6.55—6.57
Buza május—juniusra	6.98—6.98
Őszi rozs	5.56—5.58
Tengeri május—juniusra	4.78—4.80
Tengeri július—augusztusra	5.95—5.98
Őszi zab	5.86—5.88
Repce	9.50—9.60

Külföld: New-York: búzára $\frac{7}{8}$ — $1\frac{1}{8}$, tengerire $\frac{3}{8}$ — $1\frac{1}{8}$ lanyhább. Chicago: búzára $1\frac{1}{8}$ — $1\frac{3}{4}$, tengerire $\frac{1}{8}$ — $1\frac{1}{8}$ lanyhább. Páris csendes, London és Liverpool szilárd.

Értéktőzsde: Szilárdabban külföldi zárlatokra nálunk is szilárdabban indult az üzlet s meglehetősen sima prolongatiókra különösen helyi papírok szilárdabban zárultak.

Zárul 12 órakor:

Oszták hitelrészvény	399.—
Magyar hitelrészvény	490.—
Oszták államvasut	432.—
Rima-Murányi	288.—
Lombard	111.—

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi esernök. 1895. évi július hó 26-án. Hízott sertés árak. 1. Magyar elsőrendű. 1. Öreg nehéz (páronként 400 kg-ron felüli súlyban) —. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) —. krig. Fialtal nehéz (pkiut 320 kg-ron felüli súlyban) 52.—53. krig. Fialtal közép (pkiut 251—320 krig súlyban) 51.—52. krig. Fialtal könnyű (pkiut 250 krig. terjedő súlyban) 50.—51. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kg-ron felüli súlyban) —. krig. — Közép (pkiut 220—280 krig. súlyban) —. krig. — Könnyű (pkiut 220 krig. terjedő súlyban) —. krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg-ron felüli súlyban) 49.—59. krig. Közép (páronként 220—260 kilogramm súlyban) 49.—50. krig. — Könnyű (páronként 220 krig. terjedő súlyban) 48.—49. krig. Sertésállomány szám 1895. július hó 26-án volt készlet 28830 darab. 1895. július hó 24-én felhajtott: 572 darab. 1895. július 25-én elszállított 92 drb. 1895. július 24-én maradt készletben 29810 drb. — A hízottsertés üzletirányzata: Szerb sertések megérkezése folytán árak csökkennek.

S z e s z ü z l e t.

— Július 26. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 53 forint — krajerár, kicsinyben 58 forint 50 krajerár, per 100 liter % beleértve 35 forint fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, július 26. d. u. 5 óra.

Buza bányági új	6.90—7.15
Buza tiszavidéki	6.95—7.20
Buza pestvidéki	6.90—7.15
Buza fejmegyesi	6.90—7.15
Buza bácskai	7.—7.25
Rozs új, elsőrendű	5.50—5.60
Rozs új, másodrendű	5.40—5.45
Arpa takarmány	—
Arpa égetai való	—
Arpa sörfőzdei	—
Zab	6.80—6.50
Tengeri bányági	6.05—6.10
Tengeri másnemű	6.—6.05
Káposzta-repce bányági	8.25—8.50
Kóles	6.—6.60
Buza márczius—április	6.96—6.98
Buza szeptember—október	6.55—6.57
Buza május—junius	—
Rozs szeptember—október	5.60—5.61
Tengeri május—junius	4.78—4.79
Tengeri július—augusztus	5.95—5.98
Tengeri októberre	—
Zab márczius—április	—
Zab szeptember—október	5.67—5.70
Káposzta-repce augusztus—szeptember 1894.	9.55—9.60

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, 1895. július 26.

Magyar aranyjárdék $\frac{4}{10}$	123.25
Magyar koronajárdék $\frac{4}{10}$	99.60
Magyar arany $\frac{4}{10}$	125.25
Magyar ezüst $\frac{4}{10}$	103.—
Magyar keleti vasut 1876.	122.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.25
Magyar italmegváltási kötvény	101.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	98.75
Magyar nyereséj-sorsjegy kölcsön	158.—
Tiszaszabályozási és segedi kölcsön	146.25
Oszták papírjárdék	100.50
Oszták járdék ezüst	100.75
Oszták járdék arany	123.50
Koronajárdék	101.—
1860-iki államsorsjegyek	158.—
Oszták-magyar bankrészvény	1055.—
Magyar hitelbank részvény	486.50
Oszták hitelbank részvény	397.60
Oszták-magyar államvasut	430.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.61
Weitzer János gép- és waggongyár részvény	291.—
Német birodalmi márka	59.50
London	121.56
Páris	48.06

Hivatalos árfolyamok

a bécsi áru- és értéktőzsdén.

— Aradi ipar- és népbank pénzváltó-üzlet tudósítása. —

Bécs, 1895. július 26.

Magyar koronajárdék $\frac{4}{10}$	—
Magyar hitelrészvény	486.25
Oszták hitelrészvény	399.50
Angliobank részvény	174.25
Laenderbank részvény	277.75
Bécsi bankgyesületi részvény	166.75
Oszták államvasut részvény	431.—
Déli vasut részvény	111.25
Oszták északnyugati vasut részvény	—
Oszták északnyugati (Elbe-völgyi) részvény	297.50
Budapesti villamos városi vasut részvény	—
Salgó-tarjáni részvény	—
Rimamurányi részvény	287.50
Brasó közszénbánya részvény	—
Dunagőzhajózási részvény	575.—
Lloyd-társulat részvény	570.—
Alpesi bányarészvény	98.50
Union	350.—
Török sorsjegy	78.40

VIZJELZÉS.

1895. évi július hó 26-án reggel 7 órakor észlelt vízállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vízmézőzóna:

Észlelési állomás	Mérték °	Időjárás	Vízállás	
			ostimétr.	ostimétr.
Branyicska	+ 18°	derült	+ 54	—
Gyulafehérvár	+ 17°	derült	— 4	—
Arad	+ 25°	derült	— 89	—
Makó	+ 24°	derült	+ 36	—
Szeged	+ 22°	derült	+ 249	—

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
A — jel a 0 alatti hőmérsék és vízállásokat jelzi.
Arad, 1895. július 26.

A m. kir. felyammérnöki hivatal.

Felelős szerkesztő: Vass Géza.

14890/1895

Hirdetés.

A nagymélt földművelésügyi m. kir. Minister ur 44706—III/6 1895 sz. alatt kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tesszük, hogy a cs. kir. osztrák belügyminister ur f. évi június hó 30-án 18370 sz. alatt kelt értesítése szerint a sertésforgalomnak szabályozása céljából a magyarországi élő sertések és sertéshus forgalma iránt valamennyi helytartósághoz és tartományi kormányhoz a következő értelmi rendeletet bocsátotta ki:

I. Élő sertések bevitele.

1. Kereskedelmi célokból vagy a kereskedésre alkalmas sertéseknek Magyarországból a birodalmi tanácsban képviselt királyságokba és országokba való bevitele tilos. Ezen csoportba a darabonkint 120 kilogrammnyi élő súlynál kisebb súlyú sertések tartoznak.

2. A kész, vagy félig kész, de darabonkint legalább 120 kilogrammnyi élő súlyú sertések bevitele ellenben a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok területére a következő feltételek és módok mellett szabad:

a) A beirandó sertések felrakása és elszállítása kizárólag azon vármegyék és sz. kir. törvényhatósági joggal felruházott városok területén és területéről szabad, melyek sertés forgalma általán nem korlátozott. A zár alá vett területek, az illető ausztriai politikai hatóságokkal esetről esetről távirati uton fognak közöltetni

b) Ily nemű sertésszállítványokat a származási és rendeltetési helyek nevével megjelölt és állami állatorvos által reá vezetett egészségi záradékkal ellátott szabályszerű marhaleveleknek kell kíséreniök és kizárólag ólomzárral ellátott vasuti kocsiokban, a menetrend szerinti szállításhoz meg nem felelő megállapodások nélkül és a fel- és lerakódások teljes kizárásával csupán a marhalevelel végállomásként megjelölt vasuti állomásokra szállíthatók. Ehhez képest a közlekedési intézetek közegei csak oly sertésszállítványokat vehetnek föl Ausztriába való továbbítás végett melyeknek marhalevelei állami állatorvosnak fent előirt igazolását tartalmazzák.

A vizsgálat költségeit (napidij és utazási költség) az állami állatorvos által irt és aláirt költségjegyzék alapján a rakodó felek száma arányában szedik be és aapidij után járó bélyegdíjnak megfelelő bélyeggel ellátott nyugtára fizetik ki a eljáró állami állatorvosnak.

c) Az ilyen sertésszállítványok, csak az alább névszerint felsorolt állomásokra, irányíthatók. Amennyiben később több ilyen állomások engedélyeztetnek azok mind— annyiszor haladéknélkül közzé fognak tétetni.

d) Az ilyen sertésszállítványok a vasuti állomásra érkezésük alkalmával azonnal állatorvosi szemle alá fognak vonatni. Oly esetben azonban, ha az ilyen ilyen szállítványokat vivő vonat egyéb származású sertéseket is visz; az utóbi szállítványok vizsgálatáig és elhajtásáig a magyarországi sertések az állomásról kitolatnak.

e) Ha a magyarországi sertésszállítványban 120 kilogramm élő súlyon aluli sertések is találtaknak az ilyen szállítványok az állatoknak a feladó költségére a magyarországi feladó állomásra vissza fognak küldetni.

f) Ha valamely magyarországi sertésszállítványban csak egy, sertésvészben vagy sertésorbánczban elhullott, avagy sertésvész vagy sertésorbáncz gyanujában levő sertés találtak: az ilyen szállítványt ugyancsak az állatok megetetése és itatása után a feladó költségére, a legközelebbi vonattal a feladó állomásra fogják viszaküldeni.

g) Az ilyen sertésszállítványokat minden körülmények közt **lófogatokon** kell a vágóhidra szállíttatni, hol a sertések anélkül, hogy más állásba hajtatnának, **48 órán** belül leszurandók. Önként értetődik, hogy azon esetben ha a sertésvész, vagy sertésorbáncz az állatok között időközben kiütne a beteg állatok kirtása végett a gyepmesterhez szállítandók.

Ha az ilyen sertésszállítványokban megérkezése alkalmával egy, avagy több sertés sertésvész, vagy sertésorbáncz gyanujában levőnek találtaknak, az ilyen állat vagy állatok az egészségesektől rögtön elkülönítetvén kiirtás végett a gyepmesterhez küldendők.

II. Sertéshus bevitele.

2. A leszurt sertéseknek Magyarországból a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokba való bevitele a következő feltételek mellett szabad.

a) magyarországi származású leszurt sertéseket szét darabolatlan állapotban kizárólag va-

suton szabad az alább névszerint felsorolt állomásokra szállítani.

b) Ilyenemű hus küldeményeket a származási hely illetékes hatósági közlege (a vágatási biztos) által a mellékelt minta szerint kiállított és német szövegbe is kitöltendő igazolványnak kell kíséreni, melynek e feladasi és a rendeltetési hely pontos megjelölésén kívül egyuttal azt is tartalmaznia kell, hogy a sertéshus nem sertésvészben vagy sertésorbánczban beteg, hanem egészséges állatoktól származik.

Az ilyen husküldeményeket a rendeltetési célra előtt sehol sem szabad kirakni.

c) Ezen husküldeményeket megérkezésük után gondos husvizsgálat tárgyává teszik. Az olyan leölt sertéseket melyeken a vizsgálat alkalmával a sertésvész vagy sertésorbáncz nyomait észlelik, vagy melyeket bármi okból az emberi élvezetre alkalmatlannak találnak, úgy hasonlókép azokat, melyekből az általános érvényű kereskedelmi szokványoktól eltérőleg, a **vesék és veseszár hiányzanak**, azonnali megsemmisítés végett a gyepmesterhez küldik.

Ezen rendszabályoknál fogva egyidejűleg utasította a cs. kir. osztrák belügyminister az összes helytartóságokat és tartományi kormányokat, hogy a magyarországi sertés forgalom szabályozása tárgyában általuk kiadott tilalmakat beleértve a **száj és körömfájás elleni védekezés céljából** kiadott tilalmakat is ezen rendelet közhírrétételével egyidejűleg hatályon kívül helyezték.

Az osztrák belügyminister úr rendeletének értelmében olyan állomásokul, melyeken az I rész 2 c) pontja valamint a II. rész III. a) pontja szerint magyarországi élő sertések illetőleg sertéshus kirakása meg nem engedve, tehát a hová ilyen szállítványokat irányítani szabad eddig elé következő helyek állomásai jelöltettek ki:

I. Alsó Ausztria: 1. a. Bécs (élő sertések behozatalára) Kirakóhely: Szt. Markxi sertésszpiacz, kizárólag engedélyezett vágóhidak pedig: Bécs stmarkxi vágóhid bécsvárosi vágóhidak és Productor Gesellschaft der Wiener Fleischselcher vágóhidja.

A bécsi városi vágóhidra néve azonban megjegyzem, hogy e vágóhidon csak azon esetben ölhetők le ilyen sertések ha ott az e célból elrendelt intézkedések foganatosítva lesznek.

b) Bécs Ujhely (élősertések számára) Kirakóhely: Steinfeldi pályaudvar és sertésszpiaczon kizárólag engedélyezett vágóhid pedig: a városi sertésszpiaczon levő vágóhid

2. Sertéshus bevitelére szolgáló helyek: Baden, Brück a/L. Florisdorf, Inzersdorf, Korneuburg, Krems, Laa a/d Thaya, Mödling, St Pölten, Stockerau, Waidhofen, a/d Ybs, Wiener Neustadt és Wien (kirakóhely Gross Markthalle.)

II. Felső Ausztria Élő sertések kirakására: Gmunden, Ischl Linz Steyr.

III. Galiczia: 1. élősertések kirakására Podgorze, Neu-Sandez, Tarnow, Jaroslau, Przemysl, Strijj, Stanislaw, Kolomea, 2. Sertéshus bevitelére szolgáló helyek: Krakau, Podgorze Neu-Sandez, Tarnow, Jaroslau, Przemysl, Strijj Stanislaw, Kolomea, és Lemberg

IV. Karinthia. Élő sertések és sertéshus bevitelére Laibach, deli vasut állomás.

VI. Morvaország. Élő sertések kirakására: Mährisch-Schönberg, Mährisch-Trübau Sternberg, Hollieschau, Lundenburg, Neutitschein Nikolsburg, Prossnitz, Brünn, és Mährisch-Osttrauban (a marha vásártéri kirakó hely.)

VII. Styria. Élő sertések és sertéshus kirakására: Grác.

VIII. Szilézia: Élő sertések kiadására: Troppau, Bielitz, Freudenthal, Jägerndorf, és Teschen.

IX. Tyról és Vorarlberg. Élő sertések és sertéshus kirakása: Bozen, Bregencz Trient.

Az ezen rendeletben foglaltak legszigorubb figyelembe vétele mellett tehát élő sertéseknek a birodalmi tanácsban képviselt országok és királyságok területére való bevitelére: Alsó Fehér, Bars, Békés Bereg Bihar, Esztergom, Fehér, Heves, Komárom, Krassó-Szörény, Moson, Nograd, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Pozsony, Sáros, Somogy, Sopron, Szabolcs, Vas és Zalavármegyék, valamint Budapest székes főváros Sopron, Nagyvárad, Kecskemét, Komárom, Pozsony és Szekesfehérvár városok kivételével további intézkedésemig Magyarországból szabad, a sertéshus bevitele ellenben az itt felsorolt törvényhatóságok területéről is megvan engedve.

Arad 1895. július 13.

A városi tanács.

9219/1895. kh.

Végzés.

Arad sz. kir. város polgármesteri hivatala mint II od foku állategészségügyi hatóság 1568/1895. p. m. sz. a. kelt határozatával, mert a szarvasmarhák között a ragályos száj és körömfájás három különböző fekvésű istállóban egyszerre jelentkezett, azt járványos jellegűnek nyilvánította, a miért is az 1888. évi VII. t. cz. foganatosítására 40000/888. sz. a. kibocsátott magas rendelet 211 és következő §§. alapján a következő óv és kór elfojtási szabályok rendeltetnek el.

1. A birkás réti legelőre járó mindkét csorda teheneinek, mint fertőzéstől gyanusaknak valamint az ezen réten legelő jármos ökröknek, továbbá oly hasított körmű állatoknak, melyek száj és körömfájásban szenvedő tehenekkel egy istállóban illetve egy udvarban vannak a járvány idejére istállózásuk elrendeltetik. Az oly jármos ökröknek, melyek a városi állatorvos által betegségtől menteseknek találtaknak és fertőzött állatokkal érintkezésbe nincsenek, a város határán belül a fuvarozás és mezei munka végzése megengedtetik, de a határból kihajtása büntetés terhe alatt megtiltatik.

A beteg állat tulajdonosa közvetlen szomszédai hasított körmű állatainak istállózására szinte elrendeltetik.

Ezen fent elősorolt állatok számára marhalevelek kiadása megtiltatik, a tulajdonosok felhivatnak, hogy a birtokukban lévő marhaleveleket megőrzés végett a kapitányi hivatalnál haladéktalanul beszolgáltatassák. Az állatok tulajdonosai állataik egészséges állapotát a legnagyobb figyelemmel ellenőrizni tartoznak s ha betegülést észlelnek, azt a kapitányi hivatalnál azonnal bejelenteni, s ha az állat elhullott a hullát az elhullási helyen őriztetni, attól embereket és állatokat távol tartani, míg az I-ső foku hatóság megérkezik.

2. Az elzárt istállókból csak az I-ső foku hatóság engedélye mellett és csak közvetlen levágás céljából vihető ki állatok, akkor, ha az állatoknak szállítása által a ragály anyag elhurcolásának veszélye ki van zárva.

3. Elzárt udvarokból szálas takarmány, alom szalma egyáltalán nem, trágya pedig csak is a városi állatorvos utasítása szerint foganatosítandó, fertőtlenítés után lovas fogaton, lófogatu ekével való aiasztás céljából szállítható ki.

4. Az egész város hasított körmű állatainak u. m. szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertéseknek a határból kihajtása valamint takarmány felének és trágyának a határból kiszállítása betiltatik.

Járlatok csak lovakra állíthatók ki. A városba vezető utakra örök állítatnak, hogy állatoknak (lovak kivételével) a városba behozását megátolja s azokat oly utra tereljék, melyen a város elkerülhető. A tulajdonos határozott kívánsága folytán behozott hasított körmű állatoknak a járvány tartama alatti kivitele megtiltatik.

5. A járvány kiütéséről a szomszéd községek átíratilag értesítetnek.

6. A városi állatorvos utasítatik, hogy a marha állományt figyelemmel megvizsgálja s hetenként a járvány állásáról járványtáblát terjesszen be.

7. Száj és körömfájásban szenvedő állatok tejének forgalomba hozása a törvény által tiltva van, a hatóság intézkedik ugyan, hogy csak egészséges állat teje jöjjön forgalomba nagyobb biztonságért azonban figyelmeztetik a tejet fogyasztó közönség, hogy a beteg állat teje nyálkás, undorító, kellemetlen szagu levén, az könnyen felismerhető. A piacon a ker. orvosok, a piaci felügyelet rendőrszt, a piaci biztosok és a rendőri kirendeltség is ellenőrzi, hogy beteg állat teje ki ne méressék, hanem megsemmisíttessék.

8. A heti vásárról a szarvasmarha, sertés juh, kecske, a járvány tartamára kitiltatik.

9. A betegségből kigyógyult állatok istállói és udvarai a városi állatorvos ellenőrzése mellett fertőtlenítendők.

Ezen intézkedés megszögdi a törvény értelmében szigoruan büntettetni fognak.

Aradon, 1895. évi július hó 23 án

Sarlot Domokos

főkaptány.

Egy

elsőrangu garçon lakás

külön bejáráttal

egy vagy két urnak

azonnal, esetleg

szeptemb. hó 1-ére

kiadatik.

A lakás áll három nagy világos szobából

folyosóval,

(légszeszvilágítás bevezetve.)

Megtekinthető

Andrényi Kálmán utódai

czég által.

826

15135/1895.

Hirdetés.

A n. m. földmívelésügyi m. kir. Miniszter ur 45820/1895. sz. a. kelt rendelete nyomán és a f. é. július 7-én 44706 sz. a. kelt rendelete kapcsán ezennel közhiré tesszük, hogy az osztrák belügyminiszter ur folyó évi június hó 30-án 18570 sz. alatt kelt körrendeletét Magyarországnak a sertésvész fertőzésétől mentes törvényhatóságaihoz származó élő sertések és a sertés hus bevitelére és kirakására szolgáló állományok neveit pótlólag a helytartóságok és tartományi kormányok közötték.

I. Alsó Ausztria: Élő sertések bevitelére a bécs szent-marxi sertés piac állapotát meg, azonban sertések azonnali leszurása idézett rendeletben kizárólag engedélyezett vágóhidak gyánánt: bécs szent-marxi vágóhidon, bécs városi vágóhidon, és a „Productiv Gesellschaft der Wiener Fleischselcher“ vágóhidján kívül a bécs városi hentések egyéb hatóságilag engedélyezett vágóhidjain is szabad.

A sertések ezen utóbbi vágóhidakra is lófogatokon szállíthatnak.

II. Bukovina: Élő sertések és sertés hus kirakására: Csernovitz (vasutállomás.)

III. Csehország: I. Élő sertések bevitelére: Aussig, Braunau, Brüx, Budweis, Caslau, Falkenau, Gablonz, Jiczin, Karlsbad, Leitmeritz, Melnik, Pisék, Raudnitz, Rumburg, Saaz, Schmichov, Teplitz, Tetschen, Trautenau, Prag v. s., Holeschowitz, Reichenberg.

2. Sertés hus kirakására: Asch, Auszig, Budweis, Eger, Holeschowitz, Pilsen, Prag, Reichenberg.

IV. Dalmácia: Közvetlen vasuti összeköttetés hiányában sem élő sertések sertés hus nem vihetők be.

V. Felső-Ausztria: Sertés hus kirakása: Gmunden, Ischl, Linz, Stéger, Wels.

VI. Morvaország: Sertés hus kirakására: Auspitz, Austerlitz, Ungarisch Brod, Brünn, Budwitz, Eibenschütz, Freyberg, Gaja, Goeding, Holeschau, Hradisch, Jarmeritz, Iglau, Kojetein, Kremier, Kromau, Leipnik, Lundenburg, Mistek, Muglitz, Napajedl, Neutitschein, Nikolsburg, Olmütz, Mährisch, Ostrau, Prerau, Prosnitz, Tischnowicz, Mährisch-Trübau, Weiskirchen, Wischau, Znaim, Zwittau.

VII. Salzburg: Élő sertések bevitelére: Salzburg.

VIII. Styria: Élő sertések bevitelére és sertés hus kirakására: Grác püntigami rakodó és Grác államvasuti pályaudvar.

XI. Szilézia: Sertés hus kirakására: Bielitz, Freudenthal, Jägerndorf, Teschen Tropau, Freiwaldau, Friedek, Wagstadt, Wigstadt, Würbenthal.

X. Tengerpart vidéke (Triest): Élő sertések és sertés hus kirakására: Póla, Triest.

Arad, 1895. július 13-án.

A városi tanács.

Az aradi légszeszvilágítási vállalat

díjmentesen eszközli a légszeszberendezést

magánlakásokba, valamint gázmotorokhoz és légszeszkályhákhoz.

A gázmotorokhoz igénybe vett légszesz

folyó évi augusztus hó 1-jétől

köbméterenként 10 kr, azaz tíz krajczárral fog számíttatni.

Jelentkezések a légszeszgyár irodájához intézendők.

9219. kt.

Hirdetmény.

A pernyávi szarvasmarha állományban a száj és körömfájás eset mind nagyobb mértékben mutatkozik, ennél fogva figyelmeztetem a város lakosságát, miszerint pernyávi lakostól tejet csakis azon esetben vásároljon, ha egészségügyi bizonylattal ellátva van, egyben azonban tudatom, hogy a beteg állat teje könnyen felismerhető, mert az nyálkás undorító, kellemetlen szaga.

Végül figyelmeztetem a tej eladással foglalkozó pernyávi lakosokat, hogy tehenöknek a városi állatorvossal való megvizsgáltatása után, magokat egészségügyi bizonylattal ellássák, mert az ezen bizonylat nélkül árulók tejei elkoboztatni és megsemmisíttetni fognak.

Arad, 1895. évi július 25.

Sarlot

főkapitány.

9243. sz. 1895.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a kávéház, kávémérés és vendégfogadói ipar gyakorlására vonatkozó módosított s a nagyméltóságú kereskedelmiügyi m. kir. minister ur által 39389/1895. sz. a. megerősített szabályrendelet f. é. augusztus hó 15-én hatályba lép. A szabályrendelet határozmányai iránt érdeklődők a kapitányi hivatal iparügyi osztályában, f. é. augusztus hó 15-ig közszemlére kitett szabályrendeletbe a hivatalos órák alatt betekintheznek.

Kelt Aradon, 1895. évi július 23-án.

Sarlot
főkapitány.

11185/1895.

Hirdetmény.

Az Arad és Uj-Arad, továbbá a városház és az aradi vár között építendő új hidak ügyében a nagyméltóságú kereskedelmiügyi ministerium 16983/I. 1895. számú rendeletével kitűzött pótbéjárás folyó évi augusztus hó 23-ikán délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

Összejövetei hely Aradváros városházánál az I. emeleti kis ülésterem.

Ezen helyszíni bejárásra mindazok, akik magukat érdekelteknek tekinthetik, oly figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy a műszaki műveletek a polgármesteri hivatalnál a hivatalos órák alatt folyó évi augusztus 8-tól 22-ig bezárólag terjedő 15 nap alatt lesznek megtekintendők.

Arad, 1895. június 1-én.

A városi tanács.

524/1895. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi bér- és színház épület utcái és udvari külső falának újbóli bemeszelése és javítása és az utcái homlokaton lévő összes ablakok és a nagy kapuk újbóli befestése iránt folyó évi július hó 29-én d. o. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár a meszelés és faljavítási munkákra nézve 958 frt 90 kr, a mázoló munkákra nézve 401 frt 70 kr.

Bánompénzüli letendő a kikiáltási ár 10%-a vagyis 60 frt készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánompénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekintendők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1895. évi július hó 22-én tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay Gyula
aljegyző.Versenytárgyalási
hirdetmény.

Vagyonbukott Stein Zeigmond pankotai bej. kereskedő csődtömegéhez tartozó a csődleltár 1-342, 347, 348, 349; továbbá a csődleltár 351-378 tételszámig foglalt fűszer, anyag, pamut, vegyes és rövidaru, úgy üzleti felszerelésekből álló ingóságok 2276 frt 49 kr. becsértékben, továbbá a csődleltár 379-420. tételig foglalt italneműek és tartályokból álló ingóságok 395 frt. 25 kr. becsértékben a csődválasztmány határozata folytán ajánlati verseny útján eladás alá bocsájtatnak.

Venni szándékozók felhivatnak, hogy akár külön a fentemlített bolti cikkek és felszerelésekre, akár külön az italneműek és tartályokra, akár pedig mindkettőre együttesen beadandó zárt ajánlataikat a becsérték 10%-ának, azaz 227 frt. 64 kr. és illetve 39 frt. 52 kr, esetleg 267 frt. 16 kr-nak a tömeggondnoknál való letétele mellett f. évi július hó 31. napjának déli 12 óráig aláírott tömeggondnoknál adják be.

A választmány a beérkező ajánlatok felett még aznap fog határozni, fenntartván magának azon jogot, hogy esetleg valamennyi, tehát a legkedvezőbb ajánlatot is visszautasítsa.

A csődválasztmány, illetve képviselőse a csődleltárban felvett tárgyak minősége, vagy a becsérték helyessége tekintetében felelősséget és szavatosságot nem vállal.

Az ajánlati feltételek aláírott tömeggondnoknál megtekintendők és az ajánlattevők által okvetlenül aláírandók.

A fent megjelölt ingók aláírott tömeggondnok közbejöttével Pankotán f. hó 25-én és 26-án d. u. 3 és 5 óra között, f. hó 27-én délelőtti 9 és 12 és d. u. 3 és 5 óra között megtekintendők.

Dr. Steinitzer Pál

ügyvéd, mint vb. Stein Zeigmond

csődtömeggondnok

Arad, Andrassy-tér 17.